

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 257   Wydawnictwo i Redakcja „Kurier Częstochowski”
 Częstochowa, Adolf Hitler Allee 52, Tel. 22-45 i 22-49
 Konto pocztowo-osobowe: Warszawa 556
 Dla ogłoszeń obowiązuje cennik Nr. 1

Częstochowa, poniedziałek 30 października 1944 r.

Wychodzi sześć razy, na tydzień. Abonament miesięczny wynosi zł. 6.—, a półroczny zł. 30.—
 Zamówienia przyjmowane są przez wareski
 Urzędy Pocztowe w Gen. Gub.

Rok VI.

„Sprawa polska będzie rozstrzygnięta tu, w kraju” Zasadnicze wywody Generalnego Gubernatora wobec przedstawicieli prasy zagranicznej

KRAKÓW, 30 października. — W związku z aktem państwowym, jaki odbył się na Zamku w Krakowie z okazji 5-jej rocznicy istnienia Generalnego Gubernatorstwa, Generalny Gubernator, minister Rzeszy dr Frank przyjął przedstawicieli prasy niemieckiej oraz akredytowanych w Berlinie reprezentantów prasy zagranicznej.

W dłuższych wywodach, wygłoszonych przy tej sposobności na temat szeregu aktu alnych zagadnień politycznych i administracyjnych Generalnego Gubernatorstwa, dr Frank zajął m. in. stanowisko wobec wypadków warszawskich, przy czym stwierdził, że powstanie generała Bora było dla każdego człowieka świadomością sytuacji nie zrozumiałym pociąganiem. Przyczyniło się ono jednak do zorientowania się — i to jest absolutnie pozytywne zjawisko — odnośnie do całego narodu polskiego — że od Anglii i Stanów Zjednoczonych nie można się on niczego spodziewać i że w gruncie rzeczy nikt inny, jak tylko Niemcy, nie może go uratować od bolszewików.

„Z tego powodu wierzę”, oświadczył dr Frank, „że takie powstanie jak w Warszawie już się nigdy nie powtórzy”. General Bór, podobnie jak i wszyscy goście, co jest zresztą charakterystyczną cechą wielokodowego postępowania niemieckiego do wodźstwa, jest traktowany jako jeniec wojenny i kombatant. Jest on szerzej obuzony z powodu zakłamania i pobawionej skrępowania gry. Anglików, którzy znowu podszkulił sytuację Polaków do niebezpiecznego przedstawienia po to, aby sami w chwili kryzysu sytuacja stała się naprawdę poważna, skapitulowała przed Moskwą i w sposób wprost obrażający pozostawiła Polaków na lasce losu.

Powstanie w Warszawie przyniosło straszną niedolę dla tamtejszej ludności. Z drugiej strony jednak miało ono ten skutek, że antybolszewicka solidarność pomiędzy Niemcami i Polakami doznała godnej uwagi podniety.

W związku z tym dr Frank wspominał o chętnie współpracy całej ludności przy wykonywaniu praktycznych zarządzeń ochronnych przeciwko niebezpieczeństwu bolszewickiemu i podkreślił, że setki tysięcy Polaków i Polek dobrowornie wzięło udział w budowie okopów.

„Jeżeli się panowie przekonają naocznie”, — mówił dalej dr Frank — „co zbudowaliście my tu w dziedzinie kraju, i jeżeli następnie zobaczycie w Warszawie, jak tam dzisiaj wygląda, to wówczas zrozumiecie jasno o czym tu absolutnie pobawionej zmysłu od odpowiedzialności gry, jaką Londyn uprawia i uprawia wobec narodów europejskich”.

Odnośnie do zagadnień, jakie wynikają z faktu bezpośredniego sąsiedztwa frontu wschodniego, Generalny Gubernator oświadczył: „Front znajduje się na terenie kraju. Przy wszystkim co już czynimy, mamy jeszcze całkiem zrozumiałe obowiązki udzielania pomocy. Dokonyujemy tego nieustannie i przy wyłączeniu całej możliwej energii. Kraków jest dzisiaj niemieckim bastionem na Wschodzie. Zbudował on pomiedzy sobą a Rosjanami system obrony i posiada zaufanie w swoje siły tak, że wolno mi przypuszczać, iż sądząc ludzkimi kategoriami, żaden wróg nie wkroczy do tego miasta. Ludność spełnia wszędzie swój obowiązek.

Wobec tego obecnie przy każdym Staro stwie Powiatowym utworzmy przedstawicielstwo polskiej ludności, jak to zapowiedział szef Rządu podczas dzisiejszego aktu państwowego. Analogiczna instytucja powstanie również przy Gubernatorze i przy Rządzie. W ten sposób powstanie pewnego rodzaju polski komitet narodowy, tak że doprowadzimy tu drogą wzajemności udział ludności polskiej w kierowaniu państwem i do współdziałania w całości państwa od odpowiedzialności za państwo, a tym samym wkroczy my na drogę autonomicznego kierowania sprawami życia społeczno-narodowego Polaków za pośrednictwem własnych organów”.

„Dziękując przedstawicielom prasy Generalny Gubernator zwrócił równocześnie uwagę na oszczędność, nierządność rozpowszechniane zagranicą na temat Generalnego Gubernatorstwa, przy czym nazwał je stosowaniem tego rodzaju broni, która nie ma nic wspólnego z obiektywną służbą sprawozdawczą, a ma wyłącznie na celu

wywołanie wrażeń, iż Niemcy wykonują na tym obszarze władzę w celach niszczenia. Każdy, kto przybywa tutaj i przekona się o rzeczywistym stanie rzeczy, ciągnął dalej dr Frank, każdy kto rozmawia z Polakami, zajrzy do księgi, do jakiejś szkoły lub do jednego z licznych szpitali, jakie tu urządziliśmy, każdy kto wda się w rozmowę z jakimkolwiek rolnikiem, musi dojść do przekonania, że byłoby najwskazane nawiązać, gdybyśmy — jak to się twierdzi tutaj i zagranicą — zamierzali wytworzyć naród polski. Coż my, niemiecki Niemcy poczylibyśmy także na tym obszarze bezmiejsowej ludności?

Generalny Gubernator postawił z kolei pytanie, co mogłoby się stać, gdyby Niemcy w obecnych warunkach wycofali się z tego rejonu i oświadczył: „Czy przyszedłby tu może Anglia albo Ameryka? Nie, wiecie przyszedłby bolszewizm! I to dokładnie

Po bitwach pod Formozą i Filipinami

34 okręty wojenne USA zatopione — 38 ciężko uszkodzone

TOKIO, 30 października. — Bilans sukcesów japońskich, odniesionych w bitwie powietrznej pod Formozą w czasie od 12-go do 14-go października, jak również podczas bitwy morskiej pod Filipinami 25-go i 26-go października, przedstawia się nieźle, jak następuje:

Zatopiono 34 nieprzyjacielskie okręty wojenne, w tej liczbie 19 lotniskowców, dwa okręty liniowe, 6 krążowników, jeden krążownik lub kontrtorpedowiec, dwa kontrtorpedowce i 4 transportowce.

Uszkodzone 38 okrętów wojennych, z tego 15 lotniskowców, 3 okręty liniowe, 6 krążowników, jeden kontrtorpedowiec oraz 18 innych okrętów wojennych nierozpoznanej klasy.

Liczyb te nie obejmują wyników, uzyskanych przez japońskie siły bojowe w zatoce Leyte.

Co oświadczył

rzecznik marynarki japońskiej

TOKIO, 30 października. — Rzecznik marynarki japońskiej Kurihara, przedstawił wobec dziennikarzy zagranicznych szczegółowe sprawozdanie o bitwie pod Filipinami, w toku której oświadczył, że podczas gdy w bitwie powietrznej, i morskiej pod Formozą, zostało osłabione iwojsko amerykańskie, w bitwie pod Filipinami prawie zwycięstwo Amerykanów uległo zupełnemu zniszczeniu.

Kurihara podkreślił dalej, że japońskie siły bojowe, które 25-go października niezwłocznie zatopili 4 lotniskowce USA, powołały bez żadnych strat własnych do bezwypadkowych.

Rzecznik marynarki japońskiej Kurihara ocenił sam tylko tonaż Stanów Zjednoczonych, zniszczony od 24-go do 26-go października, na 680 000 ton. Straty przeciwnika w ludziach wynoszą najprawdopodobniej 14 300 ludzi. Jeśli zaś doliczyć straty, poniesione przez wojska desantowe w zatoce Leyte, wówczas suma strat nieprz-

ek, jak przyszedł do Lwowa i do Lublina, a nie ulega żadnej wątpliwości, że tutaj gospodarowałyby zupełnie tak samo, jak tam. To jest właśnie problem, który nas dzisiaj bardziej łączy niż wszystko inne. Polacy wiedzą równie dobrze, że oznaczałoby to ich własny kres.

Ciekawia rzeczka jest, mówił dalej dr Frank, że wojna zaczęła się od sprawy polskiej, a dzisiaj sprawa polska jest znowu ośrodkiem powszechnego zainteresowania. W związku z tym Generalny Gubernator podkreślił, że obszar osiedleńcy Polaków, położony w środku pomiędzy Uralem i Hiszpanią, i na którego wschodniej granicy zaczyna się właściwie Azja, może stać się punktem centralnym pewnych doniosłych rozstrzygnięć, posiadających olbrzymią dramatyczną i elementarną dynamikę. Z tego powodu przypuszczam także, mówił dalej dr Frank, że rozwiązanie sprawy pol-

Po bitwach pod Formozą i Filipinami

34 okręty wojenne USA zatopione — 38 ciężko uszkodzone

TOKIO, 30 października. — Bilans sukcesów japońskich, odniesionych w bitwie powietrznej pod Formozą w czasie od 12-go do 14-go października, jak również podczas bitwy morskiej pod Filipinami 25-go i 26-go października, przedstawia się nieźle, jak następuje:

Zatopiono 34 nieprzyjacielskie okręty wojenne, w tej liczbie 19 lotniskowców, dwa okręty liniowe, 6 krążowników, jeden krążownik lub kontrtorpedowiec, dwa kontrtorpedowce i 4 transportowce.

Uszkodzone 38 okrętów wojennych, z tego 15 lotniskowców, 3 okręty liniowe, 6 krążowników, jeden kontrtorpedowiec oraz 18 innych okrętów wojennych nierozpoznanej klasy.

Liczyb te nie obejmują wyników, uzyskanych przez japońskie siły bojowe w zatoce Leyte.

Co oświadczył

rzecznik marynarki japońskiej

TOKIO, 30 października. — Rzecznik marynarki japońskiej Kurihara, przedstawił wobec dziennikarzy zagranicznych szczegółowe sprawozdanie o bitwie pod Filipinami, w toku której oświadczył, że podczas gdy w bitwie powietrznej, i morskiej pod Formozą, zostało osłabione iwojsko amerykańskie, w bitwie pod Filipinami prawie zwycięstwo Amerykanów uległo zupełnemu zniszczeniu.

Kurihara podkreślił dalej, że japońskie siły bojowe, które 25-go października niezwłocznie zatopili 4 lotniskowce USA, powołały bez żadnych strat własnych do bezwypadkowych.

Rzecznik marynarki japońskiej Kurihara ocenił sam tylko tonaż Stanów Zjednoczonych, zniszczony od 24-go do 26-go października, na 680 000 ton. Straty przeciwnika w ludziach wynoszą najprawdopodobniej 14 300 ludzi. Jeśli zaś doliczyć straty, poniesione przez wojska desantowe w zatoce Leyte, wówczas suma strat nieprz-

skiej, które obecnie podejmujemy z całą konsekwencją, bez jakiegokolwiek zdenerwowania, rzeczowo i trzeźwo, do pewnego stopnia jako wypróbowani w praktyce w zakresie prawdziwej współpracy, przyniesie korzyść o charakterze powszechnym dla całej Europy. Polacy nie chcą pod żadnym warunkiem współpracować z bolszewizmem. To jest fakt. Systemy Churchilla, który metoda swej nęgliwości wobec Moskwy pragnie doprowadzić do tego, aby Mikołajczyk porozumiał się z Rosjanami, są znane i dowodzą naiwności Anglików oraz ich niemiejności liczenia się z ideami innych narodów. Churchill nie ma wyobrażenia o Polakach, w przeciwnym wypadku bowiem on i jego cała klika w Anglii zrozumieliby już w roku 1939, że wojna przeciwko bolszewizmowi jest konieczna. Zeszedł nie był pomyślny, że przeżyliśmy wszystkie manewry, w których ma uczestniczyć Mikołajczyk i in. Jestem przekonany, że gdyby Mikołajczyk zechciał przeciwstawić rozczarowania moim konstruktywnym wysiłkom na obszarze polskim, przeprowadzonym na zlecenie Führera, wówczas musiałby dojść do przekonania, że tak wypadków w duchu rozsądnego rozwiązania sprawy polskiej może prowadzić tylko przez Niemcy.

Z tego powodu jest samo przez się zrozumiałym, że nowszy problem polski traktujemy całkiem poważnie, ponieważ sytuacja wysiedleńców Polaków, narodów jednak, to swój strach żyje pod naszym kierownictwem i można słusznie powiedzieć, że każdy, kto sądzi, iż w przyszłości będzie mógł wyciągnąć korzyści z konfliktu niemiecko-polskiego, dozna zawodu. Konflikt pomiędzy Niemcami i Polską będzie rozstrzygnięty na tym obszarze, a nam chodzi jeszcze tylko o formę, w jakiej rozwiążemy ten problem w sposób najbardziej celowy.

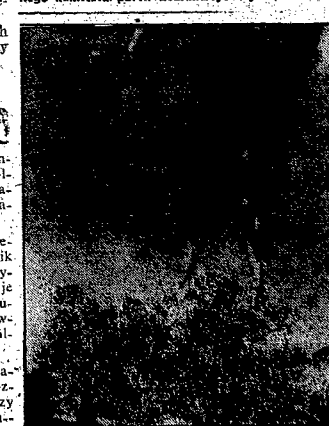
Międzynarodowy Czerwony Krzyż zwraca obozy uchodźców polskich

GENEWA, 30 października. — Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża podaje do wiadomości, że w ciągu września delegat Międzynarodowego Czerwonego Krzyża zwrócił obywateli miasta Warszawy pod ewakuacją. Delegat stwierdził, że władze niemieckie odmówiły się do uchodźców bez wyjątku zupełnie poprawnie i że czyniły wszystko, aby ulżyć ich niedoli za pomocą środków, jakimi dysponowały.

Poza tym wspomniane doniesienie mówi, że Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża uzyskał od władz niemieckich zezwolenie na wysłanie swych reprezentantów celem zwiedzenia obozów uchodźców polskich na obszarze Warthegau.

W jednym zdaniu

Jak donosi radio moskiewskie, z okazji 2-letniego wstąpienia do republiki sowieckiej „Estoni” w Tallinie, Stalin został wybrany honorowym przewodniczącym przynajmniej biura politycznego centralnego komitetu partii komunistycznej Estonii.

Jeden z bombowców amerykańskich, zestrzelony przez japońską artylerię przeciwlotniczą, spada rozłamanym w części, ciągnąc za sobą długie smugi dymu.

Czerwoni emigranci hiszpańscy obradują

SZTOKHOLM, 30 października. — Komunistyczni emigranci hiszpańscy — według doniesienia dziennika „Stockholms Tidningen” zwołali konferencję do Tuluzi, celem omówienia sprawy obalenia reżimu Franco. Wszystkie grupy komunistycznych emigrantów hiszpańskich we Francji, jak stwierdza doniesienie, wysłały swych przedstawicieli na tę konferencję.

GENEWA, 30 października. — Londyński dziennik „Times” w sprawozdaniu naoczności świadka o sytuacji w południowo-zachodniej Francji pisze, że hiszpańscy „republikanie” dominują w Gaskonii i Nearn, a zwłaszcza w okolicy Cleron. Hiszpanie utworzyli t. zw. „autonomiczne kompanie” które z powodu swego samodzielnego postępowania przyczyniają wiele kłopotu rządowi paryskiemu.

mowej przywódce komunistów hiszpańskich Antonio Pinera Perez, Perez podczas rządów bolszewickich był przywódcą czerwonej bandy rabusiów, złożonej z 60-ciu członków. M. in. zarząca mu się 428 morderstw.

MADRYT, 30 października. — Według doniesienia z Moskwy, otrzymanego przez dziennik „Attontidningen”, prasa sowiecka poświęca wyjątkową uwagę zdarzeniom w Hiszpanii. Formacje bolszewickie, Hiszpanów liczą ponad 20 000 ludzi i dalsze 100 000 czeka tylko na sygnał do powstania — piszą dzienniki moskiewskie. Szczególnie napięta sytuacja panuje w Katalonii.

MADRYT, 30 października. — W stacji granicznej Aranones w Pirenejach odbyły się rozmowy na życzenie władz francuskich pomiędzy przedstawicielami władz hiszpańskich, a francuskich na temat środków zapobiegawczych przeciwko machinacjom bolszewicko-hiszpańskich markisardów. W rozmowach wzięli udział oficerowie wyższych szczebli i młodzi przedstawiciele zarządu i administracji granicznej obu państw.

Ciężkie straty bolszewików na terenie Kurlandii

Zniszczono trzon siedmiu sowieckich korpusów pancernych

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 30 października. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 26 października:

W Holandii gwałtowne walki objęły obecnie cały odcinek frontowy pomiędzy ujściem Skaldy a rejonem Hertogenbosch. Szczególnie zaczerpnięte walki w rejonie pod Bergen op Zoom, gdzie rozbito liczne ataki nieprzyjacielskie, dokonywane przy silnym wsparciu czołgów. Dalej na wschód utrącono po ciężkim zmaganiu Tilburg. — Podczas daremnych ataków w rejonie Hertogenbosch nieprzyjacieli doznał szczególnie wysokich strat.

Na zachód od St. Die wojska nasza udermiły zamierzono przełamanie poprzez las pod Mortagne, w dolinie Meurthe. — Na południe stamtąd zamknięto naszymi kontratakami lukę frontową w rejonie bojowym pod Bruyeres. Silne ataki nieprzyjacielskie przeciwko tym nowym zdobytym stanowiskom zalamaty się w naszym ogniu wśród ciężkich strat.

Zalęgi twierdz i punktów oparcia na wybrzeżu francuskim odparły w ostatnich tygodniach szeregi słabszych ataków nieprzyjacielskich. Licznymi przedsięwzięciami na zewnątrz twierdz stały się zalęgi panami przedpola.

Podczas ulównego deszczu panowała w środkowych Włoszech tylko nieznaczna działalność bojowa. Grenadierzy i żołnierze broni 71 odzyskali w niespodziewanym ataku ważne stanowisko wyżynie, na zachód od Imola. Nieprzyjacieli poniosli ciężkie straty.

Wojska niemieckie i węgierskie odrzuciły w południowych Węgrzech i nad dolną Cisą żelazny czołg i zniszczyły przy tym silniejszą formację nieprzyjacielską. Na północ od Dabreczyni trwała ciężka walka. W niespodziewanym ataku naszych samolotów bliższego wsparcia i myśliwców na lotnisko w Dabreczyni zniszczono 25 samolotów sowieckich na ziemi, a 10 dalszych uszkodzono.

Po ruchach oddziałowych z Karnat Lozistych nasze wojska zmusiły do zatrzymania się dywizje sowieckie na wschodniej granicy słowackiej. We wschodnich Beskidach bolszewicy przeprowadzili, po wzmocnieniu swych sił, liczne ataki na szerszym froncie, które zalamaty się wśród wysokich strat dla nich, pomimo silnego wsparcia artyleryjskiego. W pewnym miejscu wzmiana w górach trwa jeszcze uporczywa walka.

Pomiędzy Warszawą a Bugiem zalamaty się lokalne ataki bolszewików.

Wielka bitwa na wschodnio-pruskiej obrzeżach pogranicznych szła dalej. Jej punkty ciężkości spoczywały również wczoraj w rejonie, na wschód i poł. wschód od Gumbinnen oraz na zachodnim skraju puszczy Rominten, gdzie uzyskano postępy w kontratakach na północny wschód od Goldes przy pomocy zaprzętu ogólnego nieprzyjaciela. Silne ataki bolszewików w południowy zachód od Ebenrode zalamaty się. Własne formacje samolotów bliższego wsparcia zadaly wysokie straty w ludziach i materiałach lotniskowców. Po bardzo silnym przygotowaniu artyleryjskim i samolotami bliższego wsparcia, nieprzyjacieli przystąpili do oczekiwanego ataku na wielką skalę na południowy wschód od Libawy i w rejonie pod Autz. Zdecydowaliśmy przeciwnościami uda-

remniono próby przełamania się nieprzyjaciela. Ataki celom zwłazania się na pozostałych frontach spełzły na niczym. — W pierwszym dniu podwójnej bitwy zniszczono w ciężkich walkach 74 czołgi nieprzyjacielskie. Wojska nasza, walczące w Kurlandii, zniszczyły w tym samym czasie od 1-go do 27-go października 82 czołgi sowieckie, czyli trzon 7-miu sowieckich korpusów pancernych.

Na półwyspie Suworba ataki nieprzyjacielskie nie odniosły skutku. Szybkie samoloty brytyjskie zrzucały obłęgłe nocy bomby na stolice Rzeszy i na obszar nadreński.

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 30 października. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 26 października:

W Holandii na naszym przyczółku mostowym, na zachód od Breskens, wyparto nieprzyjaciela z miejscowości. Na wyspie Południowy Boverland nasza wojska w dalszym ciągu uporczywie walczą z nieprzyjaciela, zasylanym posiłkami, atakującym z południa i wschodu.

Pomiędzy Bergen op Zoom a Hertogenbosch Kanadyjczy, Anglij i Amerykanicy kontynuowali swe ataki w wielkim stylu. Mimo nadzwyczaj zaciętego oporu nasza wojska, na skutek przewagi alii nieprzyjacielskich, które w walkach tych poniosły wysokie straty, nie zdołały przeszkodzić wzmiankom. Wdróżono przeciwności. W Bergen op Zoom i kilku innych miejscowościach rozprawy gwałtowne walki uliczne.

Podczas lokalnych walk na południowy wschód od Helmond odparto kilka ataków nieprzyjacielskich. Zniszczono 18 czołgów i 2 pancerne wozy zwiadowcze i 12 ciężkich samolotów bojowych i bliższego wsparcia, operujące nocą, z dobrą skutecz-

nością zastakowały nocą obłęgłe nieprzyjacielską bazę zapasową pod Akwizgranem.

W zachodnich Węgrzech północni Amerykanie przeprowadzili na terenie lasów pomiędzy Mortagne i Meurthe, na zachód od St. Die, silne natarcia w kierunku północnym i południowo-wschodnim. W toku naszych przeciwności uchwycono je z flanki, zanim zdążyły uzyskać swobodę w terenie. Londyn ponownie ostrzeliwane naszą bronią „V 1”.

We Włoszech środkowych również w dniu wczorajszym nie miały miejsca żadne większe działania bojowe. Podczas licznych akcji oddziałów wypadawych zadane nieprzyjacielowi wysokie straty.

Nasze formacje zabezpieczające, w toku niespodziewanych akcji oczyszczających, zadaly ciężkie ciosy bandom na terenie Włoch północnych. Stracili one ponad 3000 zabitych i 8200 jeńców oraz utracili ciężki sprzęt i broni. Zniszczone ich obozy leżne oraz kryjówki.

Na Bałkanach, zgodnie z rozkazem, operują niono rejon miasta Larissa, przezwyciężając silne opór. Naciek Bulgarów na nasze siły rozpoczęła się podług strumienia od Jonem na zachód od Niszu utrzymuje się nadal. Rozbito liczne ataki nieprzyjacielskie w dolinie zachodniej Morawy.

Pomiędzy Dunajem a Cisą wojska węgierskie poprzęły swe pozycje, w toku akcji zaczepnej. Na przyczółkach mostowych nad Cisą, w rejonie na północny wschód od Szolnaka, doszło do lokalnych walk. Na północ i północny zachód od Dabreczyni wykryto nasze oddziały atakujące strasne wojska sowieckie, zadając im wysokie straty. Pod miastem Ungwar nieprzyjacieli próbował posunąć się dalej na zachód. Wyparto go na skutek przeciwności wojsk niemieckich i węgierskich.

Katastrofalne położenie w Belgii

GENEWA, 30 października. — Radio londyńskie przysłało sprawozdanie dziennika „Daily Telegraph” o sytuacji w Belgii, które stwierdza, że początkowo podwyższone rącje „musiano znów obniżyć. Znacząca się brak węgla żarowego dla celów przemysłowych, jak i dla użytku domowego, ponieważ obecnie produkuje się o wiele mniej węgla niż w okresie okupacji niemieckiej. Przyczyną tego jest fakt, że także sytuacja żywnościowa jest teraz wiele gorsza niż pod okupacją niemiecką. Górniczy nie chcą pracować, ponieważ nie są pewni, czy otrzymają swoje rącje. Brak również drzewa kopalnianego, które za administracji niemieckiej sprowadzono z Norwegii. Rząd belgijski nie wydał żadnych zarządzeń, celem zapobieżenia drzewu z lasów ardenskich. Każde zażalenie rządu sprawę transportu. Byłoby lepiej, gdyby samochody ciężarowe sprowadzały węgiel zamiast piwa. Rząd belgijski wykazał brak energii, a wielu sądzi, że aliancka administracja wojskowa mogłaby dać o wiele lepsze wyniki.

SZTOKHOLM, 30 października. — Jak donosi brytyjska służba informacyjna, pewien poseł belgijski, który powrócił ostatnio z Brukseli do Londynu, oświadczył, że sytuacja rzędu Pierlotu uważa za bardzo krytyczną i jest bardzo wątpliwą, czy będzie on mógł utrzymać się, nawet gdyby sprostali obecnemu kryzysowi. Sytuacja żywnościowa jest bardzo krytyczna. Dekrety walutowe, przyjęte pierwotnie bardzo przychylnie przez

całą ludność, spotykają się obecnie z krytyką uboższych warstw ludności, ponieważ wychodzą tylko na korzyść bogatszych klas. Antagonizmy między ludnością i prawicą są znaczne, a sytuacja zmieszra się z każdym dniem. Wiele, jeżeli nie wszystkie, załogi dla ludności belgijskiej od rnych leków rozważania sprawy transportowej, która znowu uzależniona jest bardzo ściśle od posiadania i możliwości wykorzystania portów przez alianców.

Sprawy transportowe głównym problemem Włoch okupowanych

MEDIOLAN, 30 października. — Bonomi udzielił posłuchania rzyskiemu reprezentantowi agencji Reutersa. Cellouvi Sprizze, w toku którego zwrócił uwagę na niesłychanie trudną sytuację wewnętrzną Włoch. Liczy się, że zima będzie dla narodu włoskiego niesłychanie uciążliwa. W razie gdyby północno-włoskie zakłady przemysłowe uległy znacznemu, natenczas sytuacja ludności włoskiej ukształtowałaby się wręcz tragicznie. Nie nie pomoże wysyłanie do Włoch żywności, odrleży i środków leczniczych, jeżeli nie rozwiąże się przede wszystkim najpilniejszego problemu, a mianowicie remontu dróg transportowych.

Wszystko życie, podobnie jak i teoria, że system słoneczny w swojej wędrowce przez przestrzeń wszechświata dostaje się w pewnych bardzo obrotach okresach czasu w jakies obszary mgieł kosmicznych, wpływające pośrednio na zmiany klimatu ziemskiego — zaznacza prof. dr. Erich Obst. Bardziej jasno dają się ustalić przyczyny tkwiące w zasięgu samej ziemi. Teoria Wegenera, która uosiłowała udowodnić, że odbywa się przeuwanie całych kontynentów i wędrowka biegunów ziemskich, przy muje jako fakt zasadniczy stałość klimatu a natomiast zmienność położenia kontynentów pod względem szerokości i długości geograficznej.

Wegener przypuszczał, że masy lodowe, składające się z lżejszych materiałów pływają na powierzchni bardziej gęstego podłoża podobnie jak kry lodowe na wodzie i dryfują niby dawny żaglowiec na morzu przy bezwzględnie pogodzie, na skutek czego dany kontynent w ciągu dziejowej ziemi przemieszczał się w różne strony klimatyczne. W takim wypadku okresy lodowy byłyby stałym zjawiskiem stref polarnych a tylko pozostające obszary ziemie wraz ze zmianą swego położenia geograficznego, wędrowałyby w ten rejon zlodowacenia. Przeciw tej teorii podniosłono ważkie zarzuty ze strony geografów, geologów i geofizyków. Można, że ma ona słusze jądro lecz bezprzecznego dowodu wędrowki kontynentów Wegener nie zdołał zdobyć, zakochawszy życie na wyspie Grentlandii podczas prowadzonych tam w tej sprawie badań.

Bardziej istotnymi są wpływy oddziałujące na klimat przez wahania w elementach orbity ziemskiej. Mamy tu na myśli nachylenie osi w stosunku do płaszczyzny drogi, ekscentryczność orbity i t. p. które mogą mieć znaczenie dla klimatu przez różny stopień nasłonecznienia. Dwaj uczeni zadali sobie trud i obliczyli wszystkie wahania wspomnianych elementów biegu ziemi za czas od 200.000 lat wstecz, po czym rozstrzygli wykreś t. zw. krzywej promieniowania słonecznego, spadającego na naszą planetę. Okazało się, że wzbienienia tej linii dają wierny obraz tego, co dotychczas z całą pewnością zostało naukowo stwierdzone o czasie trwania i natężeniu okresów dykluwalnych.

Jednak sama tylko zmienność elementów orbity ziemskiej i wywołane przez to wahania w dopływie promieni słonecznego nie rozwiązuje zagadnienia w zupełności. Jasnym jest, że te wahania musiałyby być stałym zjawiskiem, obejmującym całą przeszłość naszego globu, czyli że okresy lodowe musiałyby się stale powtarzać po okresach ciepłych: Tak atoli nie było. Katastrofy okresów lodowych następowały w bardzo wielkich odstępach czasu a inne długotrwałe epoki geologiczne nie wykazywały żadnych śladów zlodowacenia, chociaż w tych przerwach wahania elementów obiegu ziemi zachodziły tak samo jak w epoce dykluwalnej.

Dla wyrównania tych sprzeczności trzeba przyjąć przypuszczenie, że wpływ elementów obiegu ziemi mogą być pewne wahania warunków nie stale działających o kollektownie powodować skutki katastroficzne w postaci okresu lodowego. Do czynników tej kategorii zalicza się wznieszenie w pewnych strefach skorupy ziemskiej oraz zmiany w nachyleniu i oceanów. Przy wznieszeniu się pewnych części dna morskiego następuje zamknięcie ciepłych

W rojnio nadgranicznym Prus Wschodnich nieprzyjacieli chwiliowo wstrzymali prowadzenie wielkiego ataku, wskutek swych ciężkich strat, poniesionych w dotychczasowych walkach. Bolszewicy nadalremali atakowali znaczącej siłami na południowy wschód od Gumbinnen.

Na północnym odcinku toczy się dalej ze wzmożoną gwałtownością wielka bitwa, na południowy wschód od Libawy i pod Autz. Nasze wybitnie walczące wojska uderają wszystkie próby przełamania, podejmowane przez nieprzyjaciela.

W pierwszych dwóch dniach bitwy na terenie Kurlandii zestrzelono 41 samolotów. Tym samym w ostatnich 14-miu godzinach bolszewicy stracili na całym froncie wschodnim 183 samoloty.

Anglo-amerykańskie lotnictwo terrorystyczne zastakowało Köln, Münster i Hamm. Ubięte nocy polojęzycy samoloty nieprzyjacielskie zrzucały bomby na Köln i Münster. Nieprzyjacielskie samoloty nieprzyjacielskie kontynuowały ataki na ludność cywilną w Niemczech zachodnich i południowo-wschodnich. Zestrzelono 16 samolotów nieprzyjacielskich, w czym 10 czteromotorowych bombowców.

Churchill mówi

„W najwyższym stopniu krytyczna chwila wojny”

SZTOKHOLM, 30 października. — Jak donosi agencja Reutersa, Churchill odrzucił w Izbie Gmin wniosek, zgłoszony w imieniu 280 członków parlamentu, zwracający się do rządu i proszą o wydanie koniecznych zarządzeń w sprawie możliwego rychłego obniżenia czasu trwania służby wojskowej za morzem. Churchill oświadczył w związku z tym: „Jestem obecnie i nie jestem w stanie odbierać takiej chwili sił naszej armii”.

Dalsze aresztowania w Bukareszcie

SZTOKHOLM, 30 października. — Prasa niemiecka donosi z Bukaresztu, że na żądanie alianckiej komisji kontroli aresztowano tam 23 osoby. Wśród aresztowanych znajdują się szeregi dawnych dyktatorów. Jak zastępcę ministra spraw wewnętrznych i szef zarządcy generalnego Wasilii, b. gubernator cywilny Polacji, dowódca 24 rumuńskiej dywizji piechoty generalu Trentu i pewna liczba dalszych urzędników policji oraz rumuńskiego aparatu administracyjnego.

SZTOKHOLM, 30 października. — Z jednego z doniesień agencji „United-Press” wynika, że sowieckie władze wojskowe w Rumunii niezwolnily, aby angielscy i amerykańscy rezerwicy zbadali stan źródeł naftowych i rafinerii na rumuńskich obszarach ropopomoy. Nie miały oni dostępu nawet na teren tych źródeł, które uprzednio znajdowały się w posiadaniu angielskim, czy też amerykańskim.

Napreżone stosunki wśród republik Ameryki Środkowej

MADRYT, 30 października. — Doniesia z Meksyku, że ostre napięcie dyplomatyczne panuje pomiędzy Kostaryką a Nikaragwą, ponieważ i Nikaragwą wtrącono wojsko na teren suwerenności Kostaryki, przy czym pomiędzy wojskami jednej i drugiej strony doszło do potyczek ogniwych. Również i w Hondurasu sytuacja będzie poważnie obawy. Grupy rewolucjonistów z zacięciem górskich walczą przeciwko wojskom rządowym.

Jak donosi z Londynu agencja „Exchange” ostatni dowódca utworzonej ostatnio „Lydwickiej Brygady” został mianowany generał brygady E. F. G. Niemce.

Epoki lodowe

Całokształt warunków przyrodzonych, stanowiący podłoże bytowania wszystkich istot żyjących, ulegał w historii naszej planety wielokrotnie i często gruntownym zmianom, o czym wiemy z całą pewnością z porównawczej się kolejności okresów lodowych, przedzielanych okresami ocieplenia się klimatu. Zmiany takie są przedmiotem badań naukowych nie tylko dla wyjaśnienia geologicznej przeszłości ziemi, lecz mają również znaczenie aktualne, wobec coraz głośniejszych skarg na pogarszanie się stopniowe stosunków klimatycznych zwłaszcza w najbardziej rozwinętych państwach Australii, Ameryki Północnej, w wielu okolicach Afryki oraz Azji Centralnej. Od czego to zależy? Jakże przyczyny powodują pogorszenie się warunków naturalnych? Ponieważ prowadzone obserwacje mają za sobą zbyt krótki stosunek do przelotnego czasu, aby dawały podstawę do istotnych wniosków, z konieczności wypada sięgnąć do przeszłości ziemi i w tej dziedzinie poszukiwać odpowiedzi na postawione pytania. Jeśli w ten sposób nie uda się wyjaśnić z całą pewnością przyczyny głębokich zmian klimatycznych, pozostała jednak możliwość natrafienia na ślady powodów, które sprawiają pogorszenie się obecnego klimatu. Nauka zgodna jest co do jednego punktu, a mianowicie, że zmiany klimatyczne w przeszłości ziemi były charakteru katastrofalnego i jako takie musiały mieć za sobą szczególną przyczynę, która je wywołała. Nie ma podstaw dowodowych zaprzeczania, że mogły to działać wahania w dopływie energii słonecznej, od której zależy

prądów morskich, powodujące za sobą ochłodzenie temperatury na sąsiadujących obszarach, większe opady śniegu i zlodowacenie. Jedynie tylko zmniejszenie ilości wietrznych lodów lub ich powiększenie ma być skutkiem bezpośrednim wahań w elementach obiegu ziemi.

Faktem jest, że w późnym okresie trzeciorzędowym i dykluwalnym odbywało się wznieszenie lodów i tworzenie gór, chociaż nie rozłożone równomiernie. We wczesnych epokach geologicznych również występowały okresy lodowe, lecz zawsze oparte o „skurcze skorupy ziemskiej” czyli procesy tworzenia się gór. Potem przyczyniły się do tego wzniesienia gór, chociaż nie rozłożone równomiernie. We wczesnych epokach geologicznych również występowały okresy lodowe, lecz zawsze oparte o „skurcze skorupy ziemskiej” czyli procesy tworzenia się gór. Potem przyczyniły się do tego wzniesienia gór, chociaż nie rozłożone równomiernie.

Nie możemy niegdy wątpić, że będzie to najbliżej prawdziwej, jeśli unikniemy matematycznego uproszczenia spraw i przyjmujemy, że na polnijnia się okresów lodowych składało się wzniesienie kilku cyklicznych. Główna rola wśród nich, jeśli wzięto pod uwagę, odgrywa woda: wahań w elementach obiegu ziemi oraz wzniesienie się skorupy ziemskiej. Okres lodowy może nastąpić dopiero po wzniesieniu się w górę znaczących obszarów skorupy ziemskiej. Największe pinnowe ruchy skorupy ziemskiej w pewnych okolicach nie mają rozciągłości znaczącej, dla odpowiedzialnego nowego okresu lodowego, posiadają one jednak znacząco znaczenie w dziedzinie pogorszenia się warunków klimatycznych, jakie stwarza się w geologicznej współczesności.

Churchill o Konferencji moskiewskiej

SZTOKHOLM, 31 października. — Na posiedzeniu Izby Gmin premier angielski wygłosił dłuższe przemówienie, poświęcone wynikom swej podróży do Moskwy oraz odbytych tam rozmów ze Stalinem. Churchill oświadczył przy tym m. in., że obecna faza wojny jest wcale poważna i ciężka. Wobec tego należy się liczyć z tym, że wzmaga się walka na wszystkich frontach i to zarówno pod względem intensywności, jak również odnośnie do rozmiarów.

Oczywiście nie można się spodziewać — tak zaznaczył mówca dalej — aby trzy państwa, żyjące w różnych od siebie warunkach, jak Anglia, Stany Zjednoczone i Rosja, nie reprezentowały różnorodnych poglądów, odnośnie do sposobu potraktowania różnych krajów, które znalazły się w skutkach sukcesów aliantów obecnie pod ich panowaniem. Fakt, że ogólne sprawy pomiędzy aliantami ułożyły się — jak dotychczas — „solidnie, pewnie i zdrowo”, można po prostu uważać za end. Trzeba jednak o tym pamiętać, że tego rodzaju proces nie jest rzeczą samą przez się zrozumiałą, lecz trzeba jej poświęcać stałe pilną uwagę.

Churchill zaznaczył w dalszym ciągu swych wywodów, że jest zadowolony z wyników, osiągniętych w Moskwie. Nie da się jednak uzyskać żadnych ostatecznych rezultatów, zanim nie odbędzie się spotkanie szefów rządów angielskiego, amerykańskiego i sowieckiego. W związku z tym Churchill podkreślił znaczną trudność, związane z kwestią zorganizowania takiego spotkania. „Dlatego też nie wahalem się — tak powiedział Churchill — na wzór wędrownego śpiewaka, włożyć się na podwórkę na podwórkę, nuciąc wciąż tę samą melodię, albo przynajmniej zestawienie tych samych piosenek”.

Potwierdzają się obawy Emigracji polskiej w Londynie

BERLIN, 31 października. — Dyplomatyczny korespondent Niemieckiego Biura Informacyjnego, w związku z sprawozdaniem Churchilla z konferencji moskiewskiej, pisze m. in., „Churchill potwierdził, że co do najtrudniejszego zagadnienia, a mianowicie kwestii polskiej nie osiągnięto w Moskwie żadnej zgody. Przyczyna tego leży w fakcie, że Stalin nie zamierza odstąpić od wektu, podpisanego przez zachodnich aliantów na konferencji w Teheranie.

„Ponieważ kwestia polska jest zasadniczym elementem ogólnych stosunków pomiędzy Anglią a Unią Sowiecką, fakt rezygnacji angielskiej dla nikogo. Polacy, grupujący się wokół Mikolajczyka, mają obecnie do wyboru: albo ustąpić w sprawie przyszłych granic polskich i uzyskać w ten sposób problematyczne zresztą prawa utworzenia rządu polskiego, albo też włączyć na siebie ciężar zarzutu, że przeskazywali w przyjaciół angielsko-sowieckiej, co byłoby równoznaczne z utraceniem i wszystkich sympatii w Anglii. Ujawniają się więc obawy wśród emigracji polskiej w Londynie, która obecnie jest zdania, że wystosowano do niej pewnego rodzaju ultimatum, przy czym jest przyjęcie równo- lub się samobójstw narodowemu”.

Odnosnie do Rosji trzeba zaznaczyć, że Anglicy nie do rozwiązania wspólnie z Rosją szereg problemów europejskich, o Rosji wiążącej zaś obu państw byłoby wyjaśnienie i uprzedzenie nieporozumień, zanim się one stana faktem. Przyszły rozwój wypadków zależy w pierwszym rzędzie od jednoci Anglii, Ameryki i Rosji, a o ile by jedność ta nie zwała egzaminu, to i wszelkie inne rzeczy nie powiodą się.

Barczo ostrożnie wyraził się Churchill o treści rozmów, odbytych na temat zagadnień czarnomorskich i śródziemnomorskich, zaznaczając, że on obojętnie jest zdania, że nie ma bezpośredniego niebezpieczeństwa osłabienia alianckich wysiłków wojennych wskutek jakichkolwiek różnic zdań o polityce lub o doktrynach. Dlatego też wszelkie wysiłki, poświęcone tym zagadnieniom, były skierowane ku pokojowemu załatwianiu spraw również w okresie powojennym. Wszelkie zawarte w Moskwie umowy należy jednak uważać jedynie i wyłącznie za przejściowy środek, celem spacyfikowania najistotniejszych zagadnień. Umowy natomiast, z których

mógłby się skryształizować jakikolwiek stan trwały, musiałyby zacząć na obecności Stanów Zjednoczonych. Odnosnie do rozmów o treści wojskowej powiedział Churchill, że tworzyły one część procesu realizacji decyzji teherańskich.

W związku z kwestią polską oświadczył premier brytyjski, że w czasie rozmów moskiewskich uwidocznili się dwa niesłychanie krytyczne punkty, a mianowicie kwestia granic Polski oraz kwestia stosunków polskiego rządu emigracyjnego z komitetem wyzwoleniczym w Lublinie. Churchill podkreślił, że możliwości terytorialne Polaków w przyszłości nie pokryłyby się całkowicie z granicami przedwojennymi, mogłyby jednak wystarczyć dla zaspokojenia potrzeb Polaków.

Dłuższe wywody poświęcił Churchill również sprawie uznania prowizorycznego rządu francuskiego oraz sprawie greckiej, przy czym apelował do Greków, należących do różnych partji i ugrupowań, aby narazie zdecydowali się na wyciążenie ręki w kierunku Wielkiej Brytanii.

Z obozu uchodźców warszawskich

Sprawozdanie delegata Międzynarodowego Czerwonego Krzyża

GENEWA, 31 października. — Z obszernego sprawozdania delegata Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, który został wysłany do Pruszkowa, przytaczamy m. in. następujące szczegóły:

Oboz w Pruszkowie stanowi punkt przejściowy, który ma umożliwić ewakuację warszawskiej ludności cywilnej, uciekającej przed okropnościami wojny. Zasadniczo i w większości osoby uchodźcy zatrzymują się w obozie tylko 48 godzin. W czasie pobytu delegata Czerwonego Krzyża ilość wpływających do obozu osób dziennie wynosiła 2.000 — 4.000. Osoby uważane za zdolne do pracy wysła się do Niemiec. Osoby nie podpadające pod tę kategorię, ewakuuje się do różnych oświatów w okolicy Warszawy i Radomia, gdzie znajdują możliwe schronienia na prywatnych kwaterych.

Przedstawiciele Czerwonego Krzyża zapewniono, iż wydano wyraźne rozkazy w sprawie nie dzielenia rodzin, wyrażanych jako zdolnych do pracy przynajmniej w 50%. Pomocy lekarskiej udziela się w samym obozie oraz w 45 lazaretach i szpitalach. Lekarze niemieccy i polscy starają się wśród najtrudniejszych warunków sprostać swoim niezwykle ciężkim zadaniom. Delegat Czerwonego Krzyża miał możliwość stwierdzenia, że zachowanie się władz niemieckich w obozie w Pruszkowie wobec uchodźców było poprawne i że czyniły wszystko, co było w ich mocy, aby przy pomocy stojących do ich dyspozycji ograniczonych środków ulżyć niedo uchodźcom. Potwierdzili to także sami Polacy wobec delegata.

Uchodźcy, którzy zostali przyjęci w Pruszkowie, przeszli w Warszawie cztery tygodnie wśród najstraszliwszych braków. Cierpieli oni na brak najpotrzebniejszych rzeczy i są wszyscy bardzo wyczerpani. Większość z nich posiadała na sobie zaledwo resztki ubrań letnich. Dzieci akcii pomocowej Międzynarodowego Czerwonego

Krzyża zdolano zo-... (zresztą) do obozu w Pruszkowie. Mimo, że los polskiej ludności Warszawy zainteresował w wysokiej mierze światową opinie publiczną, wypadki przytoczenia się do tej akcji pomocowej Czerwonego Krzyża były niezbyt liczne i z tego powodu dotychczas udzielana pomoc była niewystarczająca. Chodził o zapewnienie im się przeszło milion osób licząca ludność Warszawy.

Komitet Czerwonego Krzyża informuje, że otrzymał od władz niemieckich zezwolenie na wysłanie dwóch delegatów, celem zwiedzenia obozów polskich uchodźców w Warthegau.

Posel ZSRR przy rządzie Bonomięgo

SZTOKHOLM, 31 października. — Jak po daje do wiadomości sowieckie biuro informacyjne, przedstawiciel zbroi sowieckiego we Włoczech, okupowanych przez aliantów, Kostylew wyraził rządowi Bonomięgo zotowótó rządu sowieckiego w sprawie podjęcia pełnych stosunków dyplomatycznych z Włochami. Rząd sowiecki prosił rząd Bonomięgo o zgodzenie się na wyciążenie ręki Włoczech.

Atak „Tassa“ na rząd Iranu

SZTOKHOLM, 31 października. — Sowieka agencja „TASS“ w dalszym ciągu rozpowszechnia doniesienia z Teheranu, według których tamtejsza prasa gwałtownie atakuje rząd irański, zarzucając mu, że wskutek odmowy koncepcji naftowej utrudnia stosunki Iranu ze Związkiem Sowieckim. Przytaczanie tej krytyki przez agencję „TASS“ okazuje, że Związek Sowiecki nie myśli zadowolnić się odrzuceniem swych żądań o koncesje w Iranie.

Prasa norweska

o zajęciu Kirkenes przez bolszewików OSLO, 31 października. — Stolica Norwegii do zostaje pod wrażeniem wiadomości, że czarna armia dotarła do terytorium norweskiego. Dzienniki wskazują, że Kirkenes znajduje się w rękach bolszewików i że tym samym bolszewizm wkrocza do północnej Norwegii.

Dziennik „Aftenposten“ cytuje rozkaz dzienny Moskwy, według którego z okazji wkroczenia bolszewików do Kirkenes oddano 20 salw z 224 dział na Kremlu. Ten niezwykle hojny ogień salw honorowych — jak podkreśla z naciskiem dziennik — stanowi zdokumentowanie historycznego punktu zwrotnego jaki swym zdaniem uzyskał bolszewicy, docierając przez Kirkenes do otwartego morza. To, czego nie zdolała przekroczyć carska Rosja w swym wieloletnim naporze do Atlantyku, to obecnie święci Moskwa jako fakt dokonany.

Równocześnie — jak pisze dalej „Aftenposten“ — odwróciła to kleska Angli w skali historycznej. Mianowicie Anglia przez całe pokolenie powstrzymywała Rosję od dostępu do morza, a obecnie zarządca jej masy spadkowej — Churchill — otworzył północny Atlantyk sztem Norwegii. W rzeczywistości Norwegia została wydana na łup bolszewizmu, co stanowi w praktyce potwierdzenie układu z Teheranem. Wprawdzie Churchill miał uczynić w Moskwie jeszcze ostatnią próbę, celem powstrzymania bolszewizmu od wybrzeża Atlantyku, jednak rzeczywistość wykazuje, że moskiewska młota Churchilla zupełnie zawiodła. Rosja rozpoczęła podobój norweskiego wybrzeża Atlantyku, aby objąć je w posiadanie po wszystkie czasy.

Wojska USA we Francji otrzymały rozkaz strzelania do ludności cywilnej

MADRYT, 31 października. — Wojska północno-amerykańskie we Francji, jak donoszą amerykańskie agencje prasowe, otrzymały rozkaz natychmiastowego strzelania do francuskiej ludności cywilnej w razie, gdyby te usiłowały osądzić benzynę lub środki żywności z magazynów wojskowych. Dowódcy północno-amerykańskie uzasadniło to zarządzenie tym, że kradzieże mienia wojskowego przybrały w ostatnim czasie skandaliczny charakter”.

Nowy dowódcą amerykański na Dalekim Wschodzie

SZTOKHOLM, 31 października. — Agencja Reutersa donosi z Chungkingu, że naczelny dowódca amerykańskich wojsk w Indiach, Chinach i Burmie, generał Józef H. W. Stilwell został odwołany; Wojskami Stanów Zjednoczonych na tych obszarach będzie dowodził generał-porucznik Banzhar Sultan.

SZTOKHOLM, 31 października. — W związku z odwołaniem gen. wojsk USA, Stilwella do Londynu, podaje, że zmieniać to nie oznacza zmiany polityki aliantów i stosunku do Chin.

SZTOKHOLM, 31 października. — W związku z odwołaniem generała północno-amerykańskiego Stilwella ze stanowiska naczelnego dowódcy wojsk Stanów Zjednoczonych w Chinach, Indiach, jak również stanowiska szefa sztabu generalnego wojsk Czeskiej Agencja „United Press“ podaje w dzienniku „Dagens Nyheter“ doniesienie z Waszyngtonu, że od niejakiego czasu istniały poważne różnice zdań pomiędzy Stilwellem a Czang Kaizkiem w kwestiach strategicznych oraz w ogóle wojskowych, co do wojny w Chinach, na skutek czego Czangkaizk miał wprost zażądać odwołania generała Stilwella.

Z Częstochowy i okolicy

Dzisiaj: Łnieji
Jutro: Wszystkich Św.
Wschód słońca o g. 6,58
Zachód „ „ 16,38
31
Wtorek
Zaciemniamy
od godz. 17,25 do godz. 6,10

Właściciele sklepów spożywczych, piekarni, zakładów i sklepów rzemieślniczych, restauracji, wytwórni gazowych i t. p. oraz zakładów fryzjerskich obowiązani są nie tylko stawić się sami, lecz również dopilnować aby cały zatrudniony u nich personel zgłosił się do badania. Pracowników, którzy nie posiadają odpowiedniego zaświadczenia, nie wolno zatrudniać w przedsiębiorstwach branży żywnościowej i fryzjerskiej.

Przedstawienia w teatrze mjejskim dla polskich sił pracowniczych

(es) Dziś we wtorek 31 października odbędzie się ostatnie przedstawienie w teatrze miejskim doskonałego zespołu artystów polskich z Warszawy dla polskich sił pracowniczych, zatrudnionych w miejscowych przedsiębiorstwach oraz przy budwie sztafów. Przedstawienie to zostały urządzone staraniem odpowiednich władz w dowód uznania za cenne wykonywaną pracę przez lud-

ność miejscową. Święty program daje możność spędzenia czasu na miłej rozrywce. Początek o godzinie 18 (szósta po południu). Wejście bezpłatne.

Ofiary złożone w Redakcji

Jako dalszy ciąg łańcucha ofiar na rzecz państwa i ewakuowanych z Warszawy, zapoczątkowanego przez p. Józefa Zagórskiego, p. Władysława Konieczny wpłacił 2.000 zł. (dwa tysiące zł.) na wezwanie p. Wierzala i z swej strony wywa do wpłacenia odpowiedniej kwoty p. Władysława Bułskiego, Piłsudskiego 9 oraz p. Jana Jakubczyka, Ogrodowa 8.

O miejscu walnego zgromadzenia Spółek Handlowych

(tp) Ostatnio Główny Wydział Sprawiedliwości Rządu Generalnego Gubernatorstwa opublikował zarządzenie w sprawie zarządzenia z dziedziny prawa handlowego. W myśl zarządzenia, o ile według ustawy lub statutu (umowa Spółki) Spółce Handlowej lub Spółdzielni ma się odbyć Walne Zgromadzenie spółników, ogólne zgromadzenie zgromadzenie członków, zgromadzenie zastępców w miejscu, w którym z powodów uwarunkowanych wojną jest to niemożliwe lub na polityka na szczególne trudności wówczas zgromadzenie może odbyć się w innym miejscu w Gen. Gub. lub na terenie Rzeszy.

Miejsce wyznacza zwołujący zgromadzenie. Wyznaczenie to wymaga zezwolenia Prezesa Sądu Wyższego w Krakowie. Zarządzenie powyższe ma charakter tylko przejściowy, gdyż jego moc obowiązująca upływa z dniem 31 grudnia 1945 roku. Zarządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Obowiązkowe badania lekarskie

(es) W myśl obowiązujących przepisów, nakazujących osobom zatrudnionym w przedsiębiorstwach produkujących lub sprzedających artykuły żywnościowe i fryzjerskie, poddawane są badaniu lekarskiemu, obecnie od dnia 30 października odbywają się badania tego rodzaju w lokalu przy Adolf Hitler Al. 50 (dawnie sklep p. Hibernskiego) w godzinach od 10 do 13. Badania te będą trwały w dniach 31 października oraz 1 i 2 listopada.

Niebo gwiazdziste w listopadzie

Z rodziny planet, Merkury pozostaje niewidzialny. Wenus jest gwiazdą wieczorną i wędruje z konstelacji Skorpiona na przebiegu południowy rejon Wężownika do gwiazdozbioru Strzełca. Około godziny 18-tej zachodzi Mars nie jest widoczny. 4 listopada wchodzi on w koniunkcję ze słońcem znajdując się więc „poza” naszą gwiazdę dzienną. Jowisz „błądzą” w konstelacji Lwa. Wschodzi około godziny 2-jej w nocy i świeci do samego brzasku. Saturna odnajdziemy w gwiazdozbiórze Bliźniat.

Fazy księżycy w ciągu listopada przebiegają następująco: 7-go przypada ostatnia kwadra, 15-go, mamy now, 23-go pierwsza kwadra a 30-go pełnia.

W połowie listopada, a mianowicie podczas nocy od 13 do 15, pojawiają się większe roje gwiazd spadających i szczególnie obficie występują w porze po upływie nocy północny. Tęry ich krążują się w konstelacji Lwa, wschodzącej około godziny pierwszej. Odpowiednio do faktu wyłaniania się tych gwiazd spadających z gwiazdozbioru Lwa nazwano je „Leonidami”. Są to szczątki komety, która wędrowała po swojej parabolicznej i stopniowo rozpylała się na części składowe w postaci meteoroidów. Gwiazdy stałe przedstawiają około godziny 22 wstępujący widok: Osetna welonem Drogi Mlecznej, bliz-

czy konstelacja Kasjopei, której gwiazdy ugrupowane są w kształt litery W. Na wschód od niej widzimy, prawie na tym samym poziomie, gwiazdozbiór Wężnicy, dalej Byka z Aldebaranem oraz grupę siedmiu gwiazd, nieco zaś dalej ku północnemu wschodowi świecą Bliźnięta z Kastorem i Polluksem. Na wschodzie, na krótko przed tym, wstępuje Orion, który w międzyczasie zwrócił się nieco dalej w kierunku południowym. Trzy gwiazdy tworzące Pas Oriana, polskują ściśle na linii równika niebieskiego i stale wschodzą, w punkcie wschodu na firmamencie a zachodzą w punkcie zachodu niebieskiego. Trójca gwiazd Pas Oriana, wschodząc, ustanowia zaś ułożona jest poziomo. W związku ze swym rozmieszczeniem na równiku i o ile ma się możliwość obserwowania ich wschodu i zachodu, gwiazdy Pas Oriana stanowią bardzo pewny środek pomiarowy przy określaniu kierunków przemieszczania się firmamentu.

Na szlaku Drogi Mlecznej ku zachodowi, w pobliżu zenitu, świeci gwiazdozbiór Kefeuza, nieco niższe zaś Tauridzja, dalej Lira z Wega i chyliący się już do zachodzenia Orzeł z Atrajem. Również i konstelacja Orła wchodzi dokładnie w punkcie niebieskiego wschodu, podobnie jak zachodzi w dokładnym punkcie zachodu. W południu

wej stronie firmamentu na wschód polkują gwiazdy Barana, gędy, na zachód ugru powały się konstelacje Pegaza, Wodnika oraz Ryb.

Północna okolica nieba stęci pod znakiem Wielkiej Niedźwiedzicy. Znane jest postępowanie, że przedłużony pięciokrotny odcinek przestrzeni pomiędzy obu tylnymi gwiazdami, dochodzący do Gwiazdy Polarnej. Należy jednak mieć na uwadze, że Wielka Niedźwiedzica nie tylko w ciągu nocy lecz także wraz z porami roku zmienia swoje położenie na niebie. W listopadzie widać Gwiazdę Niedźwiedziczą głęboko na północy. Krajowa gwiazda ogona widać ją dokładnie kierunku północny. Aby odnaleźć Gwiazdę Polarną musimy pomimo to szukać punktu z pięciokrotnego przedłużenia linii pionowego odcinka łączącego obie tylne gwiazdy. Inaczej atoli wglądając, sprawę np. w maju, gdy wielka Niedźwiedzica figuruje w zenicie. Jeśliśmy wówczas zastanawiali powyższą metodą odznakiwania gwiazdy polarnej, doszlibyśmy nie do niej, lecz do Regulusa w konstelacji Lwa, która o tej porze wznosi się w takiej samej wysokości nad horyzontem od strony południowej jak gwiazda polarna od północnej. Dlatego też przy poszukiwaniu gwiazdy polarnej zawsze trzeba zmierzać w tym kierunku, jaki wskazuje wygięcie ogona Wielkiej Niedźwiedzicy.

Uwaga!
Uchodźcy z Warszawy!
Poszukujemy stale tkaczy i tkaczek oraz nóż i uzenoie tkachok. Zgłoszenia przyjmujemy biuro personalne fabryki Przędzalnicy i Tkałnia Juty i Lnu "Warsa" Sp. Akc. Czeszochowa, ul. Targowa Nr 39. 3534

POSZUKUJEMY
na stanowisko technicznego kierownika
nastel Rozarlan Lnu i Kenopli w Garanku, pow. Radomsko, zdolnego, energicznego fachowca.
Zgłoszenia do Administracji Czeszochowskich Zakładów Wytwarzania Włókniennych STRADOM S. A. przy ul. Marienburgskiej 21. 3604

Ważne dla p. lekarzy dentyści
Z dniem 1. XI. 44 r. sprawozdaniem nowo działają

artykuły dentystyczne
Firma Władysław Donajski, Czeszochowa, Katedralna 10. 13317

Dr. med. JANINA ŻÓŁKOWSKA-PACEWICZOWA
przyjmuje od 10-12 i pół od 17-19.

Dr. med. KAROL PACEWICZ
specjalista chorób i chirurgii oczu przyjmuje od 12-13 i pół od 16-17. Czeszochowa, ul. Aleja 11-7 12911

Dr. med. JANINA ŻÓŁKOWSKA-PACEWICZOWA
przyjmuje od 10-12 i pół od 17-19.

Dr. med. KAROL PACEWICZ
specjalista chorób i chirurgii oczu przyjmuje od 12-13 i pół od 16-17. Czeszochowa, ul. Aleja 11-7 12911

Dr. med. JANINA ŻÓŁKOWSKA-PACEWICZOWA
przyjmuje od 10-12 i pół od 17-19.

Dr. med. KAROL PACEWICZ
specjalista chorób i chirurgii oczu przyjmuje od 12-13 i pół od 16-17. Czeszochowa, ul. Aleja 11-7 12911

Dr. med. JANINA ŻÓŁKOWSKA-PACEWICZOWA
przyjmuje od 10-12 i pół od 17-19.

Dr. med. KAROL PACEWICZ
specjalista chorób i chirurgii oczu przyjmuje od 12-13 i pół od 16-17. Czeszochowa, ul. Aleja 11-7 12911

Dr. med. JANINA ŻÓŁKOWSKA-PACEWICZOWA
przyjmuje od 10-12 i pół od 17-19.

Dr. med. KAROL PACEWICZ
specjalista chorób i chirurgii oczu przyjmuje od 12-13 i pół od 16-17. Czeszochowa, ul. Aleja 11-7 12911

Dr. med. JANINA ŻÓŁKOWSKA-PACEWICZOWA
przyjmuje od 10-12 i pół od 17-19.

Dr. med. KAROL PACEWICZ
specjalista chorób i chirurgii oczu przyjmuje od 12-13 i pół od 16-17. Czeszochowa, ul. Aleja 11-7 12911

Za spokojny duszy
Kazimierz i Mariana Motylińskich
naszych nieślubnych synów, meźów, braci i szwagrow odprawione zostanie Msza św. w dzień Zbawienia 3 listopada r. b. o godz. 10 rano w kaplicy Matki Boskiej Czeszochowskiej na Jasnej Górze, o czym zawiadamy po ogłoszeniu w ośmim smutku i żałobie rodziców, żony, siostry, szwagierki i brata. 13493

Zawiadomienie
W rocznicę śmierci: mego syna
Bolesława Łękańskiego
została odprawiona Msza św. dnia 1 listopada r. b. o godz. 10 rano w kościele św. Rodziny, na którą zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych matki, siostry i bracia. 13493

MATRYMONIALNE
WDDWIEC po 50-let. chce zapoznać się z młodą, piękną i rozwiedzioną bezdzietną, lub jedyną, w Białymostku. Krawcowa lub zdolną do handlu z dobrą wiedzą, moralnością prowadzącą o dobrym sercu, wesołą, miłą, powściągliwą, nie do lat 45, nie może być biedną, życzącą i nępotodobej obywatelki. Cel matrymonialny. Zgłoszenia do K. C. pod Nr 11890. 11300

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

ZGUBIŁO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Grabów, nr 12911, na nazwisko Pietrini Zdzisław. 3605

KUPNO
KUPIĘ maszynę do przędzania wlny (salfaktor lub kunięzka). Oczekuję ofert. P. Trzaskiński, Czeszochowa, ul. Targowa 39. 12922

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ tanio kilka kapeluszy mekkańskich nowych wybranych. Wład. Czesz., Orlicz-Drażnera 53 m. 7. 14190

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ partię sprządek do barwników oraz kapturki i rękawiczki różnych kolorów. Wład. Czesz., ul. Orlicz-Drażnera 53 m. 7. 14191

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

SPRZEDAŻ
SPRZEDAŻ 3 pól z 1 i 2 pól mekkańskich nowych sprządek, Czeszochowa, Jasnogórska 12 m. 6. 14087

KLINIKA lekalek odnawia artystycznie stare laki na nowo. Zgłoszenia do: K. C. pod nr 12922. Czeszochowa, Nowy Rynek 8. 12922

NIE MROZ się strakamem. Kłosa sprzedaje ul. Wolskiej 10. 14041

FOTO-aparaty, przybory, kuno-sprzedaje - zamiana, obrotka fahowa, "Nadzieja", Czesz., 111 Aleja 48. 14041

UWAGA! Najwyższej jakości chromatki. Eugeniusz Jędrzejewski, Czeszochowa, ul. Targowa 12 m. 2, parter (wcześniej 12173)

PROFESOR z Warszawy, lekkoje śpiewa, muzyki ewent. języka rosyjskiego dla polski, w Czeszochowie, ul. Wolskiej 10. 10858

IRENA Komisarska, szuka dzieci z Wolskiej 109, era lat 11. Bobdan, córka Eugeniusza, Łaskawa, wiadomości Czeszochowa, 1 Aleja 6 p. Chworostowa. 10879

PIOTR Michałowski, szuka dziewczynki w Wierzbickiej i Melanii Wojskiej z córkami. Wład. Czeszochowa, ul. Wolskiej 10. 14098

PIEKARNIAROWA Janina, Włoszawa-Zoliborz, Czarnieckiego 1, szuka kucharzki. 14107

MARKA Piotrowskiego z Warszawy, poszukuje żony. 14107

MECHANIK I. Kwieciński z Warszawy, poszukuje żony. 14107

POWAZNE zakłady chemiczne w Czeszochowie
ofiarowują wypracowane, lokalne urządzenia włókiennicze i fałchownicze. Kłosa, Czeszochowa, ul. Targowa 12 m. 2. 13857

JARECCY z Warszawy, Spładeckich 16, poszukują rodziny i przyjaciół. Wiadomości prosimy kierować Czesz., Rynek Włocławski 12 m. 3. 14020

Alicja Posztorta
poszukuje swojej rodziny z Warszawy. Wszelkie wiadomości uprzejmie proszę nadsyłać pod adresem: Piotrków Tryb., Al. Lipowa 16, p. kamzaki. 2383

Ksieni Borodicz-Koch
est. zam. ul. Włocławski 11. O łaskawość wiadomości proszę kierować, pod adresem: Kraków, ul. Sienkiewicza 10 u dr. Turka. 10718

Helena-Irena z Grzymkiewicz, Jędrzejewski
W-wa, Hoza 84, poszukują Grzymkiewicz z Smużna 111, Opoczno, Roman Kusznikowicz, dz. 18. 13457

L. Ponikwicz
Warszawa, Prusa 2-13 obecnie Piotrków gubernatorski 65 m. 8. 13892

Danuty Malskiej
urodz. w grudniu 1922 r. zam. w Warszawie przy ul. Piłsudskiego 68 m. 72 (dawniej P. O.), która wyszła z Pruszkowa w dn. 11-12 sierpnia i udała się w nie wiadomym kierunku, prosząc o łaskawość podanie wiadomości pod adresem: FALKOWSKI, Czeszochowa, Aleja Włocławski 15 m. 3. 13892

Stanisława i Anieli Skutkiewiczów
Zoliborz poszukuje matka. Wiadomości kierować do Komisji Miejskiej Zgry. Straz. Poznań w Czeszochowie. 13054

Danuty Falkińskiej
urodz. 17 stycznia 1923 r. zam. w Warszawie przy ul. Asiatywej 5, proszę o łaskawość podanie wiadomości pod adresem: FALKOWSKI, Czeszochowa, II Aleja 30 m. 1. 13852

MIESZKANIE ŻOLIBORZA!
bądźcie tak uprzejmi i napiszcie pod adresem: Garczyński Zenon, Czeszochowa, ul. Targowa 5 m. 6. co się stało z: Kobasińska Feliksa z ulicy Tułobolskiej 121. Bierskiemu Władysławowi z ulicy Niegolewskiego 21. Ołwińskiemu Jerzemu z placu Lelewela 15. 13102

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

GARNITURY
jesionki, palta, obuwie i bielizna mekka za kupujemy "NORMA" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

WARSAWSKA FIRMA
Sztuczna cerownia i odnawianie garniturów, reperuje, odnawia krawaty, reperuje bieliznę mekka. "Norma" Nowy Rynek 6 m. 11. 14298

Cena m...
Nr 25...
Z GŁO...
1 listop...
miechki...
Pod w...
szach za...
wzoraj...
Dunkler...
na po k...
tychzas...
wycofał...
centrow...
kę, któ...
step do...
W bit...
cji nie...
macje p...
rzy D...
od Ost...
mujące...
wojska...
remniły...
to p...
przezw...
nego b...
Nasze...
wschód...
lepszym...
jajelski...
niezry...
W la...
Mourthe...
czyli s...
nie, p...
cia, po...
szw...
nocy u...
nacteria...
stie. Londy...
broni w...
We W...
bezsutk...
cinku f...
cięty o...
dniowy...
natarczy...
gotowal...
zdołaly...
Meldon...
Zalog...
również...
na k...
Młos i...
tami ni...
Na B...
na nas...
dolino...
nad za...
istotny...
się nad...
wielkich...
Pomni...
Cisy ni...
mi form...
Niemie...
go wsp...
ki na...
Antyle...
czyła...
Pod...
nascy...
skim...
m...
W...
ponow...
bezsutk...
W c...
wałk...
band...
według...
10.000...
wszelk...
rowczy...
w rec...
ni i w...
obszar...
dujący...
wielki...
Nad...
swa a...
zobal...
W...
nio-p...
macja...
rata